Умацоўваем абарону краіны

Арганізацыя Асоавіяхіма БДУ налічвае 920 членаў, з іх 410 «варашылаўскіх стралкоў» першай ступені і 16 — другой ступені. У гэтым навучальным годзе «варашылаўскіх стралкоў» падрыхтавана 135 чалавек, выпушчана 10 планерыстаў першай ступені. Здалі нормы на значок ГСА 133 чалавекі. Усе студэнты першых курсаў прайшлі камеру газаакурвання. Зараз ідзе здача норм супроцьпаветранай і хімічнай абароны. Гэтыя нормы здалі ўжо 375 чалавек.

Лепш за ўсіх арганізаваў работу па здачы норм супроцьпаветранай і хімічнай абароны арганізатар АСО хімфака тав. Марголін. У выніку хімфак выйшаў на першае месца (124 здаўшых нормы). На другое месца вышаў біяфак (90 чалавек).

Трэба сказаць, што як камсамольская, так і прafсаюзная арганізацыі біяфака вельмі мала дапамагаюць тав. Коўшару ў справе арганізацыі абароннай работы на факультэце.

Але калі хімфак і біяфак па здачы норм занялі першае і другое месца, то зусім дрэнна абстаіць справа ў стралковых спаборніцтвах, дзе хімфак і біяфак займаюць апошнія месцы.

Вельмі слаба праводзіцца работа па здачы норм супроцьпаветранай і хімічнай абароны на гістфаку і геафаку. Арганізатар АСО гістфака тав. **Машчыцкі** ў апошні час зусім нічога не робіць, а камсамольская і прафсаюзная арганізацыі ніякіх мер не прымаюць.

Найлепш арганізавана работа АСО на рабфаку, дзе акуратна працуюць гурткі, часта праводзіцца стралковая трэніроўка і ў кожнай групе праведзена па адной лекцыі ў супроцьгазах. Лепшымі ўдарнікамі абароннай справы на рабфаку з'яўляюцца тт. Крот, Аўчыннікаў, Міхеда, Кульбіцкі і Касаткін.

18 лютага былі праведзены стралковыя спаборніцтвы, на якіх першае месца заняў геафак і другое — рабфак. Індывідуальнае пяршынства атрымалі тт. **Магіленко** (студэнт геафака)—першае месца і тав. **Гроскрэйц** (студэнтка геафака) — другое месца. Трэцяе мейсца падзялілі паміж сабой тав. **Гурыновіч** (біяфак) і **Касаткін** (рабфак).

На ўсіх факультэтах арганізаваны гурткі ГСА. Але іх работа зрываецца па віне савета Асоавіяхіма, які да гэтага часу не забяспечыў гурткі хімфака і геафака кіраўнікамі.

Трэба адзначыць, што студэнцкія советы ў інтэрнатах нічога не робяць па арганізацыі абароннай работы. А работы вельмі многа. Студэнцкім советам трэба ў першую чаргу арганізаваць ваенныя гурткі, забяспечыўшы іх вучэбнымі вінтоўкамі, супроцьгазамі і літаратурай.

Зараз праводзіцца абмен білетаў на адзіны асоавіяхімаўскі білет. Гэта кампанія павінна стварыць новы стымул для разгортвання абароннай работы.

БУЯКОЎ

Лепшыя «варашылаўскія стралкі» БДУ.

На здымку тав. Магіленка — студэнт геафака ў стралковым спаборніцтве заняў першае месца. Тав. Гроскрэц Зіна — студэнтка геафака заняла другое месца. Абодва прэміраваны.

Камандуючы войскамі Беларускай ваеннай акругі тав. Убарэвіч І. П. — камандарм І ранга.

Больш увагі фізкультуры

Партыя і ўрад многа ўдзяляюць увагі фізкультурнай рабоце, фізічнаму выхаванню моладзі. Барацьба за фізічнае выхаванне—гэта адна з асноўных частак барацьбы за новую соцыялістычную культуру, за новы соцыялістычны быт.

Наша фізкультурная арганізацыя паставіла перад сабой задачу—ахапіць усіх студэнтаў здачай зімовых норм на значок ГПА першай і другой ступені. Згодна плана, наш універсітэт павінен даць у гэтым годзе 500 значкістаў ГПА першай ступені, 55 другой ступені і ахапіць значную колькасць студэнтаў рознымі фізкультурнымі секцыямі — хакейнай, боксу, гімнастычнай, баскетбольнай і т. д.

Калі да выпрацоўкі плана было многа мітусні, нарад, пасяджэнняў, дык затое гэты перыяд змяніўся поўным зацішшам. Замест выканання кантрольных лічбаў, у бюро фізкультуры пачаўся перыяд перадачы партфеля ад Бражанскага да Жахаўца, ад яго да Косара.

На сёнешні дзень значкістаў ГПА першай ступені налічваецца толькі каля 50 чалавек. Значкістаў другой ступені няма ніводнага. З арганізаваных секцый лыжная і канькабежная зусім не працуюць. Амаль такое-ж становішча і з іншымі секцыямі. Толькі секцыя боксу больш-менш разгарнула сваю работу, ды і то дзякуючы ініцыятыве тав. Частоўскага.

Аб слабай рабоце бюро фізкультуры і фізкультурных арганізатараў факультэта сведчыць хоць-бы той факт, што на лыжныя спаборніцтвы 18 лютага геафак, замест 10 чалавек, даў толькі трох (фізорг Шырай) і гістфак, замест 10 чалавек, даў 6 (фізорг Фэрдэр).

З другога боку, нельга не адзначыць поўнай незацікаўленасці работай фізкультурных гурткоў і здачай норм з боку выкладчыка фізкультуры тав. **Палянскага,** які лічыць, што справа гурткоў яго не датычыцца.

Бюро фізкультуры павінна неадкладна перабудаваць сваю работу, каб стаць на вышыні тых задач, якія стаяць перад фізкультурнымі арганізацыямі.

А. СМОТКІН.

Спаборніцтва на пяршынства

18 лютага 1936 года адбыліся спаборніцтвы на лыжах на пяршынства факультэта БДУ.

Кожны факультэт павінен быў выставіць чатыры каманды на дыстанцыі: для мужчын—20 і 10 кілометраў, для жанчын—5 і 3 кілометры.

Роўна ў 10 гадзін пачалі збірацца ўдзельнікі спаборніцтваў. Старт за горадам. Першай ідзе каманда на 20 кілометраў, за імі астатнія. Вынікі спаборніцтваў паказалі, што сярод нашых студэнтаў-фізкультурнікаў ёсць многа такіх, якія далі час праходжання 20 кілометраў блізкі да усебеларускага рэкорду. З іх лепшыя: Грынкевіч (геафак), Малюкевіч (гістфак), Брыж, Барысевіч (фізмат), Сіпнеўская (біяфак). Але разам з гэтым спаборніцтвы паказалі, што ў нас вельмі многа недахопаў у фізкультурнай рабоце. У час спаборніцтваў не было належнага парадку ў арганізацыі маршрута каманд, а таму каманды перашкаджалі адна другой. Лыжы не былі забяспечаны мазкай. Спаборніцтвы пачаліся з вялікім спазненнем. Некаторыя факультэты (геафак) не далі поўнага складу каманд.

КОСАР.

Рэалізацыя білетаў 10 латарэі АСО

Кантрольна лічба рэалізацыі 10 латарэі Асоавіяхіма для БДУ — 2.000 руб. Па факультэтах білеты раздадзены 19 лютага г. г. К сёнешняму дню па ўдарнаму рэалізоўваючы на першым месцы знаходзіцца геафак, які рэалізаваў білетаў на 270 рублёў.

Лепшымі арганізатарамі гэтай справы на факультэце — студэнты: т.т. Рошчын, Грашанеў, Пісараў. Студэнт II-га курса Цэханскі ўзяў шэсць білетаў.

Другое месца займае фізмат і за ім хімфак.

Вельмі адстае гістфак, там тры кутпік груп і арганізатары АСО груп (першы курс—1—3 група) зусім не займаліся яшчэ гэтай справай. Такія арганізатары цягнуць факультэт на апошняе месца.

Мясцком для рэалізацыі білетаў сярод навуковых і адміністрацыйна-тэхнічных работнікаў трымае сувязь з дэканатам, якія адносяцца па-рознаму; калі дэкан фізмата тав. Гельфанд па-сур'ёзнаму аднёсся і сам рэалізоўваў білеты, дык зусім па другому аднесліся дэканаты: біяфака, геафака, якія яшчэ не разварушыліся.

Раўняючыся па перадавых па-ўдарнаму рэалізуем астачу білетаў па ўсіх факультэтах.

БУЯКОЎ.

ПЕРАМОЖЦЫ ЛЫЖНАГА СПАБОРНІЦТВА

На здымку тав. Грынкевіч — студэнт геафака заняў першае месца ў лыжным спаборніцтве на 20 клм. Тав. Сіпнеўская — студэнтка геафака заняла першае месца на 3 клм. Тав. Барысевіч—студэнтка фізмата заняла першае месца на лыжах (5 клм.) і каньках. Усе прэміраваны.

У БАЯХ З КОНТРРЭВОЛЮЦЫЯЙ

(З успамінаў удзельніка грамадзянскай вайны студэнта гістфака ПРАНОВІЧА).

Наш атрад арганізаваўся ў самым пачатку 1918 г. у горадзе Ржэве. Арганізатарам і кіраўніком яго быў рабочы-бальшэвік тав. **Румянцаў.**

Улетку 1918 года частка нашага атрада, у тым ліку і я, пад камандай члена бальшэвіцкай партыі тав. Грацынскага была накіравана пад горад Казань на барацьбу з чэхаславакамі.

Пасля надзвычай жорсткіх, крывапралітных баёў наш атрад, злучыўшыся з трыма іншымі атрадамі, 5 верасня 1918 года ачысціў Казань ад белагвардзейскіх войск. Я перад наступленнем на Казань быў абран камандзірам кулямётнага ўзвода. Наш атрад у баю ля Казані панёс надзвычай вялікія страты. З трохсот чалавек у атрадзе засталося толькі сорак. Загінуў і наш баявы камандзір тав. Грацынскі.

***

Затым чатыры атрады, якія прымалі ўдзел у вызваленні горада Казані ад белагвардзейцаў, аб'ядналіся ў атрад асобага назначэння імя таварыша **Свердлова.**

***

За некалькі кілометраў ад Казані ў мястэчку Свіяжск быў размешчан абоз і лазарэт з раненымі ў баях за Казань. Белагвардзейская рота, якая складалася з адных толькі афіцэраў у 300—400 чалавек, карыстаючыся цемнатой ночы, непрыкметна падкралася да самага мястэчка, зняла перадавыя дазоры, і раніцой, калі начная цемень пачала ледзь-ледзь рассейвацца, азвярэлыя афіцэры напалі на раненых байцоў і мірнае насельніцтва мястэчка.

Усе чырвонаармейцы, хто толькі мог падняцца на ногі, узяліся за зброю. Хворыя, з перавязанымі нагамі, рукамі, галовамі, ледзь падымаючыся з зямлі, кідаліся ў контратаку. Некалькі раз даходзіла да рукапашных схватак. Адзін з кулямётчыкаў, які знаходзіўся ў лазарэце, залегшы за кулямёт, адбіў некалькі атак афіцэраў, нападаўшых з поўдня на лазарэт. Пасля шматгадзіннага бою белыя вымушаны былі адступіць.

***

У кастрычніку 1918 года мы падыходзілі да вёскі Бугы. Вёску, якая налічвае да трох тысяч двароў, ахоўвалі вялікія сілы праціўніка. Над прыкрыццем сваей артылерыі і кулямётаў мы падыходзілі да вёскі. З-пад кожнай страхі, з-за кожнага вугла ўспыхвалі агні стрэлаў ворага. На левым фланге нашы перадавыя часці ўжо ўварваліся ў вёску і выцеснілі адтуль праціўніка. Чырвонаармейцы з ярасцю біліся ў рукапашным баі за кожны вяршок тэрыторыі. Зыход бою вырашыла кулямётная каманда, якая своечасова адкрыла агонь па флангу праціўніка. Насельніцтва вельмі радасна сустрэла прыход чырвоных.

***

У жорсткіх схватках наш атрад падыходзіў да важнейшага стратэгічнага пункта белых—горада Белебея. Горад быў надзвычай умацован, і ўзяць яго лабавой, атакай было немагчыма. Карыстаючыся прыкрыццем ночы, наш атрад пасля глыбокага абходу прабраўся ў тыл праціўніка. Раніцой пачаўся бой. Нашы часці падыходзілі да самага горада. Белагвардзейцы аказвалі жорсткае супраціўленне. Вялікай перавагай на баку праціўніка была наяўнасць у іх бронепоезда. Артылерыйскія снарады з бронепоезда пераляталі далёка за наш атрад, не прыносячы нам ніякай шкоды. Кулямёты яго падымалі слупы снегу ў бок ад месца размяшчэння нашых часцей. Чым бліжэй падыходзіў бронепоезд, тым далей ад нас ляцелі яго кулі. У рашучы момант, калі нашы часці перайшлі ў атаку і былі ўжо на подступах к гораду, бронепоезд, вырваўшыся з франтавой паласы праціўніка, падняў чырвоны сцяг і адкрыў агонь па ўмацаваннях белагвардзейцаў. Гэта результат праведзенай там комуністамі работы. Белагвардзейцы, пакінуўшы многа афяр і зброі, адступілі і не маглі ўжо аказаць нам супраціўлення. Пасля разгрому белагвардзейскіх сіл каля Белея мы ўдзел у баях ля станіц Мамоны, занялі горад Бугульму.

У снежні 1918 года наш атрад адклікалі ў рэзерв у горад Петраград, дзе мы тры месяцы адпачывалі на Выбаргскай старане на патронным заводзе. Тут наш атрад рэарганізавалі ў 56 дывізію. Даўшы вялікае папаўненне, нас накіравалі на Калчакоўскі фронт пад горад Вятку. Пасля раду надзвычай жорсткіх баёў Калчак быў разбіт. Наша часць чатыры разы прымала ўдзел у вялікіх баях.

Пасля ліквідацыі калчакоўскага фронта нас перакінулі на дзенікінскі фронт. Наша часць прымала ўдзел у баях ля станцыі Мамоны, Нілушы, Мілаватка, хутар Сабацкі, станцыя Вараб'еўка і іншыя. Тут я з адным з таварышоў папаў у палон да белых. Карыстаючыся выпадкам, уцёк і для сваіх часцей прынёс надзвычай каштоўныя весткі аб размяшчэнні сіл ворага.

Першая конная армія пад кіраўніцтвам таварышоў Варашылава і Будзённага разбіла генерала Дзенікіна і ачысціла поўдзень ад белагвардзейцаў.

15-га снежня 1922 года, я дэмабілізаваўся з Чырвонай арміі і разам з усёй Совецкай краінай перайшоў на мірнае соцыялістычнае будаўніцтва.

Запісаў КАНСТАНЦІНАЎ.

У гарматы.